



Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (prvi senat)

z dne 24. januarja 2019*

„Pritožba – Člen 86 Poslovnika Splošnega sodišča – Dopustnost – Postopek za prilagoditev tožbe – Potreba po prilagoditvi razlogov in trditev – Omejevalni ukrepi, sprejeti proti Sirski arabski republiki – Seznam oseb, za katere velja zamrznitev sredstev in gospodarskih virov – Uvrstitev imena tožeče stranke“

V zadevi C-313/17 P,

zaradi pritožbe na podlagi člena 56 Statuta Sodišča Evropske unije, vložene 26. maja 2017,

George Haswani, stanujoč v Yabroudu (Sirija), ki ga zastopa G. Karouni, avocat,

pritožnik,

drugi stranki v postopku sta

Svet Evropske unije, ki ga zastopata A. Sikora-Kalèda in S. Kyriakopoulou, agentki,

tožena stranka na prvi stopnji,

Evropska komisija, ki jo zastopata L. Havas in R. Tricot, agenta,

intervenientka na prvi stopnji,

SODIŠČE (prvi senat),

v sestavi R. Silva de Lapuerta, podpredsednica v funkciji predsednice prvega senata, J.-C. Bonichot (poročevalec), A. Arabadjiev, E. Regan in S. Rodin, sodniki,

generalni pravobranilec: P. Mengozzi,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 20. septembra 2018

izreka naslednjo

* Jezik postopka: francoščina.

Sodbo

- 1 George Haswani s pritožbo predlaga razveljavitev sodbe Splošnega sodišča Evropske unije z dne 22. marca 2017, Haswani/Svet (T-231/15, neobjavljena, v nadaljevanju: izpodbijana sodba, EU:T:2017:200) v delu, v katerem je bil kot nedopusten zavržen njegov predlog za razglasitev ničnosti Sklepa Sveta (SZVP) 2016/850 z dne 27. maja 2016 o spremembah Sklepa 2013/255/SZVP o omejevalnih ukrepih proti Siriji (UL 2016, L 141, str. 125) in Izvedbene uredbe Sveta (EU) 2016/840 z dne 27. maja 2016 o izvajanju Uredbe (EU) št. 36/2012 o omejevalnih ukrepih glede na razmere v Siriji (UL 2016, L 141, str. 30) (v nadaljevanju skupaj: akta z dne 27. maja 2016).

Pravni okvir

- 2 Člen 86 Poslovnika Splošnega sodišča v različici, ki se uporablja za spor na prvi stopnji (v nadaljevanju: Poslovník Splošnega sodišča), naslovljen „Prilagoditev tožbe“, določa:

„1. Kadar se akt, katerega razglasitev ničnosti se predlaga, nadomesti ali spremeni z drugim aktom, ki ima enak predmet, lahko tožeča stranka pred koncem ustnega dela postopka ali pred odločitvijo Splošnega sodišča, da bo odločilo brez ustnega dela postopka, tožbo prilagodi, da bi upoštevala ta novi dejavnik.

2. Prilagoditev tožbe se izvede z ločenim aktom ter v roku, ki je določen v členu 263, šesti odstavek, PDEU in v katerem se lahko predlaga razglasitev ničnosti akta, ki utemeljuje prilagoditev tožbe.

3. Prilagoditvena vloga vsebuje:

(a) prilagojene predloge;

(b) po potrebi prilagojene razloge in trditve;

(c) po potrebi dokaze in dokazne predloge, povezane s prilagoditvijo predlogov.

4. Prilagoditveni vlogi se priloži akt, ki utemeljuje prilagoditev tožbe. Če tožeča stranka tega akta ne predloži, ji sodni tajnik določi razumen rok za njegovo predložitev. Če tožeča stranka v tako določenem roku tega akta ne predloži, Splošno sodišče odloči, ali je zaradi nespoštovanja te zahteve vloga o prilagoditvi tožbe nedopustna.

5. Brez poseganja v poznejšo odločbo Splošnega sodišča glede dopustnosti vloge o prilagoditvi tožbe predsednik toženi stranki določi rok, v katerem lahko na to vlogo odgovori.

[...]“

Dejansko stanje, tožba pred Splošnim sodiščem in izpodbijana sodba

- 3 Pritožnik je podjetnik sirskega državljanstva, ustanovitelj in solastnik naftne in plinske družbe HESCO.

- 4 Njegovo ime je bilo z aktoma z dne 6. marca 2015 dodano na seznam iz Priloge I k Sklepu Sveta 2013/255/SZVP z dne 31. maja 2013 o omejevalnih ukrepih proti Siriji (UL 2013, L 147, str. 14) in na seznam iz Priloge II k Uredbi Sveta (EU) št. 36/2012 z dne 18. januarja 2012 o omejevalnih ukrepih glede na razmere v Siriji in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 442/2011 (UL 2012, L 16, str. 1), in sicer iz teh razlogov:

„Pomemben sirski poslovnež, solastnik družbe HESCO Engineering and Construction Company, ki je ena večjih inženirskih in gradbenih družb v Siriji. Tesno je povezan s sirskim režimom.

George Haswani zagotavlja podporo sirskemu režimu in ima od njega koristi v vlogi posrednika pri poslih, povezanih z nakupom nafte pri ISIL s strani sirskega režima.

Ena od koristi sodelovanja z režimom je prednostna obravnava, vključno s podelitvijo (podizvajalske) pogodbe z eno večjih ruskih naftnih družb Sroytransgaz.“

- 5 Pritožnik je 5. maja 2015 Splošnemu sodišču predlagal razglasitev ničnosti aktov z dne 6. marca 2015.
- 6 Svet je 28. maja 2015 sprejel Sklep (SZVP) 2015/837 o spremembi Sklepa 2013/255 (UL 2015, L 132, str. 82), s katerim je veljavnost Sklepa 2013/255 podaljšal do 1. junija 2016 in spremenil Prilogo I k temu sklepu. Istega dne je Svet sprejel tudi Izvedbeno uredbo (EU) 2015/828 o izvajanju Uredbe št. 36/2012 (UL 2015, L 132, str. 3), s katero je spremenil Prilogo II k tej uredbi št. 36/2012.
- 7 Pritožnik je z vlogo, vloženo v sodnem tajništvu Splošnega sodišča 23. junija 2015, tožbo prilagodil tako, da je predlagal tudi razglasitev ničnosti Sklepa 2015/837 in Izvedbene uredbe 2015/828.
- 8 Svet je 12. oktobra 2015 sprejel, na eni strani, Sklep (SZVP) 2015/1836 o spremembi Sklepa 2013/255 (UL 2015, L 266, str. 75), na drugi strani pa Uredbo (EU) 2015/1828 o spremembi Uredbe št. 36/2012 (UL 2015, L 266, str. 1), s katero je bila spremenjena Priloga II k navedeni uredbi (v nadaljevanju: akta z dne 12. oktobra 2015).
- 9 Spremembe so se med drugim nanašale na merila za uvrstitev na priložene sezname, kar zadeva člen 28(2) Sklepa 2013/255 in člen 15(1a) Uredbe št. 36/2012. Natančneje, merila glede odgovornosti za zatiranje ali povezave z režimom so bila dopolnjena s seznamom oseb, ki se uvrščajo v sedem kategorij oseb, med njimi v kategorijo „v Siriji delujoči vodilni sirski poslovneži“.
- 10 Svet je pritožnika z dopisom z dne 29. aprila 2016 obvestil o nameri, da ga ohrani na zadevnih seznamih, in o spremembi obrazložitve v zvezi z njim. Pritožnik je po svojem odvetniku Svetu odgovoril z dopisom z dne 12. maja 2016.
- 11 Svet je ime pritožnika z aktoma z dne 27. maja 2016 uvrstil na sezname navedenih aktov iz teh razlogov:

„V Siriji delujoč vodilni poslovnež z deleži in/ali dejavnostjo v sektorjih inženirstva in gradbeništva ter nafte in plina. Ima deleže in/ali znaten vpliv v več podjetjih in subjektih v Siriji, zlasti v HESCO Engineering and Construction Company, enem največjih inženirskih in gradbenih podjetij.

George Haswani je tesno povezan s sirskim režimom. Zagotavlja podporo sirskemu režimu in ima od njega koristi v vlogi posrednika pri poslovnih transakcijah, povezanih z nakupom nafte pri ISIL s strani sirskega režima. Ena od koristi sodelovanja z režimom je prednostna obravnava, vključno s podelitvijo podizvajalske pogodbe z eno večjih ruskih naftnih družb Sroytransgaz.“

- 12 Pritožnik je z vlogo, vloženo v sodnem tajništvu Splošnega sodišča 7. julija 2016, predlagal prilagoditev tožbe, da bi dosegel tudi razglasitev ničnosti aktov z dne 27. maja 2016 (v nadaljevanju: druga prilagoditvena vloga).

- 13 Svet je z dopisom z dne 22. julija 2016 predložil stališča v zvezi z drugo prilagoditveno vlogo, ki jo je štel za nepopolno in nenatančno.
- 14 Splošno sodišče je v izpodbijani sodbi med drugim kot nedopusten zavrglo drugi predlog za prilagoditev, ker bi pritožnik moral v drugi prilagoditveni vlogi v skladu s členom 86(4) Poslovnika Splošnega sodišča v podporo predlogu za razglasitev ničnosti navesti prilagojene razloge in trditve.
- 15 Tako je Splošno sodišče v točkah od 41 do 47 te sodbe presodilo, da glede na to, da so se pravni okvir v zvezi z omejevalnimi ukrepi ali merila za uvrstitev na sezname spremenili, bi moral pritožnik svoje tožbene razloge in trditve prilagoditi tako, da bi to upošteval, in da v obravnavanem primeru ta zahteva ni bila izpolnjena, saj je v drugi prilagoditveni vlogi zgolj predlagal razširitev tožbenih predlogov, brez drugih pojasnil in novih dejanskih ali pravnih elementov ob upoštevanju spremembe veljavnega pravnega okvira, zlasti uvedbe novih uvrstitvenih meril.

Predlogi strank pred Sodiščem

- 16 G. Haswani Sodišču predlaga, naj:
- izpodbijano sodbo razveljavi v delu, v katerem je druga prilagoditvena vloga razglašena za nedopustno;
 - posledično, naloži izbris imena „George Haswani“ iz prilog k aktoma z dne 27. maja 2016;
 - razglasi ničnost aktov z dne 12. oktobra 2015;
 - Svetu Evropske unije naloži plačilo zneska 700.000 EUR iz naslova odškodnine za nadomestilo vse utrpljene škode;
 - Svetu naloži plačilo stroškov postopka pred Sodiščem in vseh stroškov postopka pred Splošnim sodiščem.
- 17 Svet Sodišču predlaga, naj:
- pritožbo zavrne;
 - pritožniku naloži plačilo stroškov.
- 18 Evropska komisija, ki je bila intervenientka na prvi stopnji, je na podlagi člena 172 Poslovnika Sodišča vložila odgovor na pritožbo, v katerem se je pridružila predlogom Sveta in Sodišču predlagala, naj pritožbo v celoti zavrne in pritožniku naloži plačilo stroškov.

Pritožba

- 19 G. Haswani s pritožbenimi razlogi, ki jih je treba preučiti skupaj, v bistvu trdi, da je Splošno sodišče s tem, da je drugo prilagoditveno vlogo razglasilo za nedopustno iz razlogov, navedenih v točki 15 te sodbe, trikrat napačno uporabilo pravo.

Trditve strank

- 20 G. Haswani Splošnemu sodišču očita prvo napačno uporabo prava, ker naj bi to kršilo člen 86(4) in (5) Poslovnika Splošnega sodišča. Iz teh določb naj bi izhajalo, da če tožeča stranka vlogi ne priloži izvoda akta, ki utemeljuje predlagano prilagoditev, jo mora sodni tajnik Splošnega sodišča izrecno pozvati, naj

to odpravi v vnaprej določenem roku, sicer naj Splošno sodišče te vloge ne bi moglo zavreči kot nedopustno. Torej, če nepredložitev akta, ki utemeljuje prilagoditev tožbe, sama po sebi ne povzroči nedopustnosti prilagoditvene vloge, bi to moralo še toliko bolj veljati tudi za nepredložitev prilagojenih predlogov.

- 21 Izpodbijana sodba naj bi vsebovala drugo napačno uporabo prava, ker naj bi Splošno sodišče menilo, da lahko predloge iz druge prilagoditvene vloge pritožnika zavrže kot nedopustne, ne da bi sploh preučilo, ali je pritožnik od sodnega tajnika prejel poziv za odpravo pomanjkljivosti.
- 22 Tretja napačna uporaba prava, ki naj bi jo storilo Splošno sodišče, se nanaša na neupoštevanje besedne zveze „po potrebi“ iz člena 86(3) Poslovnika Splošnega sodišča, iz katere naj bi izhajalo, da predložitev prilagojenih razlogov in trditev ni bila potrebna, ker so se merila za uvrstitev na seznama med prvotno izpodbijanima aktoma in aktoma, priloženima prilagoditveni vlogi, spremenila.
- 23 V zvezi s tem G. Haswani – čeprav ne izpodbija, da je bilo z aktoma z dne 12. oktobra 2015 število oseb, za katere se lahko uporabijo omejevalni ukrepi, razširjeno – meni, da je „očitno“, da so razlogi za ukrepe, sprejete proti njemu v letu 2016, razen majhnih razlik v besedilu v bistvu enaki razlogom za ukrepe, sprejete v letu 2015. Vendar je Splošno sodišče menilo, da ti razlogi niso utemeljeni, ker naj nobeden od dokumentov, ki jih je predložil Svet, ne bi imel zadostne dokazne vrednosti, saj naj bi šlo za nenatančne časopisne članke ali odlomke spletnih strani. G. Haswani prav tako meni, da ni mogel biti dolžan predložiti prilagojenih razlogov, sicer bi bila prilagoditvena vloga nedopustna, saj bi bilo to „odvečno“.
- 24 Svet podaja dvome glede dopustnosti pritožbe, v kateri naj ne bi bile dovolj natančno navedene kršene določbe prava Unije, in meni, da očitana druga napačna uporaba prava ni dovolj utemeljena.
- 25 Poleg tega Svet meni, da je pritožba očitno neutemeljena. Opozarja na argumente, ki jih je uspešno uveljavljal v postopku na prvi stopnji v okviru ugovora nedopustnosti druge prilagoditvene vloge.
- 26 V skladu s temi argumenti naj bi se zahteve, ki veljajo za razloge v tožbi, ki mora v skladu s členom 76(d) Poslovnika Splošnega sodišča vsebovati – četudi kratek – povzetek navajanih razlogov, ekstrapolirale na prilagoditveno vlogo.
- 27 Ta institucija meni, da gre pri presoji, ki je bila opravljena glede obravnavane prilagoditvene vloge, za ustaljeno prakso Splošnega sodišča, ki je na enak način že zavrnilo neko drugo prilagoditveno vlogo (sodba z dne 28. januarja 2016, Klyuyev/Svet, T-341/14, EU:T:2016:47, točke od 71 do 73).
- 28 Svet ob opiranju na sklepne predloge generalne pravobranilke v zadevi, v kateri je bila izdana sodba z dne 9. novembra 2017, HX/Svet (C-423/16 P, EU:C:2017:848, točka 33), meni, da je treba pravilo, ki izhaja iz besedne zveze „po potrebi“ iz člena 86(3) Poslovnika Splošnega sodišča, uporabljati od primera do primera ter da to pravilo zahteva vsebinsko presojo Splošnega sodišča o potrebnosti predložitve prilagojenih razlogov in trditev. Ta razlaga naj bi izhajala iz tega, da so formalne zahteve, kot je tista iz člena 86(3)(b) Poslovnika Splošnega sodišča, namenjene zagotavljanju kontradiktornosti postopka in temu, da lahko Splošno sodišče sprejme informirano odločitev, ter niso „same sebi namen“. Splošno sodišče naj bi imelo v zvezi s tem določeno diskrecijsko pravico.
- 29 Komisija je v podporo pisnim stališčem, ki jih je predložil Svet, intervenirala z enako argumentacijo. Vztraja zlasti pri tem, da je druga prilagoditvena vloga „zelo pomanjkljiva“. Po njenem mnenju naj ne bi Splošnemu sodišču, kadar je vloga „tako pomanjkljiva“, nič preprečevalo, da prilagoditveno vlogo razglasi za nedopustno, ne da bi sploh presojalo njeno utemeljenost.

Presoja Sodišča

- 30 Najprej je treba zavrniti ugovore Sveta in Komisije glede dopustnosti te pritožbe. Iz te je namreč jasno razvidno, da pritožnik s pritožbenimi razlogi Splošnemu sodišču očita, da je kršilo člen 86(4) in (5) svojega Poslovnika, ko je v točkah od 39 do 47 izpodbijane sodbe presodilo, da je treba drugo prilagoditveno vlogo zavreči kot nedopustno, ker naj ne bi vsebovala prilagojenih razlogov in trditev. Ti razlogi tako odpirajo pravno vprašanje, ki je lahko Sodišču predloženo v preučitev v okviru pritožbe.
- 31 Spomniti je treba, da člen 86 Poslovnika Splošnega sodišča ureja pogoje, v katerih lahko tožeča stranka – kot izjema od načela nespremenljivosti predlogov – tožbo prilagodi, kadar se akt, katerega razglasitev ničnosti se Splošnemu sodišču predlaga, nadomesti ali spremeni z drugim aktom, ki ima enak predmet (glej zlasti sodbo z dne 9. novembra 2017, HX/Svet, C-423/16 P, EU:C:2017:848, točka 18).
- 32 Natančneje iz odstavka 3(b) navedenega člena 86 izhaja, da mora vloga o prilagoditvi tožbe po potrebi vsebovati prilagojene razloge in trditve glede na tiste iz tožbe.
- 33 Uporaba besedne zveze „po potrebi“ v besedilu te določbe nedvoumno pomeni, da mora vloga o prilagoditvi tožbe vsebovati prav tako prilagojene razloge in trditve, le če je to potrebno.
- 34 Ta ugotovitev je potrjena z vidika ciljev iz člena 86 Poslovnika Splošnega sodišča.
- 35 V zvezi s tem je Sodišče že razsodilo, da čeprav je popolnoma upravičeno, da se za prilagoditev tožbe zahteva izpolnitev nekaterih formalnih pogojev, pa take zahteve niso same sebi namen, temveč so namenjene zagotavljanju kontradiktornosti postopka in učinkovitega izvajanja sodne oblasti (sodba z dne 9. novembra 2017, HX/Svet, C-423/16 P, EU:C:2017:848, točka 23).
- 36 Kot je navedel generalni pravobranilec v točki 61 sklepnih predlogov, bi bilo v nasprotju z načelom učinkovitega izvajanja sodne oblasti in ekonomičnosti postopka, če bi se od tožeče stranke, ki je svoje predloge prilagodila, zahtevalo, da v vlogi o prilagoditvi tožbe ponovi enake razloge in trditve, kot so bili navedeni v podporo predlogom zoper prvotno izpodbijani akt.
- 37 Torej, kadar je poznejši akt, ki se izpodbija s prilagoditvijo tožbe, v bistvu enak prvotno izpodbijanemu aktu ali se od njega razlikuje zgolj formalno, ni mogoče izključiti, da se je tožeča stranka s tem, da v prilagoditveni vlogi ni navedla prav tako prilagojenih razlogov in trditev, želela implicitno, vendar nujno, sklicevati na razloge in trditve iz tožbe.
- 38 V takem primeru mora Splošno sodišče pri preizkusu dopustnosti vloge o prilagoditvi tožbe preveriti, ali akt, ki se izpodbija s prilagoditvijo tožbe, glede na akt, ki se izpodbija s tožbo, vsebuje bistvene razlike, ki bi zahtevale prilagoditev razlogov in trditev, predloženih v podporo tožbi.
- 39 Če na podlagi tega preizkusa Splošno sodišče ugotovi, da je tožeča stranka ravnala napačno, ker v vlogi o prilagoditvi tožbe ni navedla prav tako prilagojenih razlogov in trditev, je – v nasprotju s tem, kar trdi G. Haswani – na podlagi člena 86(6) svojega Poslovnika pristojno, da razglasi nedopustnost te vloge zaradi neupoštevanja pravila obličnosti iz odstavka 3(b) tega člena kot tudi zaradi katerega koli neupoštevanja pravil iz navedenega člena.
- 40 V okviru tega preizkusa Splošno sodišče ni dolžno tožeče stranke predhodno pozvati k odpravi nepredložitve prilagojenih razlogov in trditev. Kot je namreč generalni pravobranilec poudaril v točkah od 48 do 57 sklepnih predlogov, nosi breme presoje, ali je treba tožbene razloge in trditve prilagoditi, tožeča stranka, ki je tista, na pobudo katere se začne sodni postopek in ki določi predmet spora, zlasti

s predlogi in razlogi, ki jih predloži, tako v okviru prilagoditvene vloge kot v okviru tožbe (glej po analogiji sodbo z dne 14. novembra 2017, *British Airways/Komisija*, C-122/16 P, EU:C:2017:861, točki 86 in 87).

- 41 V zvezi s tem je treba opozoriti, da čeprav je Sodišče s sodbo z dne 9. novembra 2017, *HX/Svet* (C-423/16 P, EU:C:2017:848, točke od 22 do 27), Splošno sodišče grajalo, ker tožeči stranki ni predhodno omogočilo, da bi odpravila pomanjkljivost prilagoditvene vloge, ki jo pomeni nepredložitev ločenega akta, ki se zahteva s členom 86(2) Poslovnika Splošnega sodišča, je to storilo glede na posebne okoliščine primera, v obravnavanem primeru glede na dvoumnost jezikovne različice Poslovnika Splošnega sodišča v jeziku postopka, ki ga je izbrala tožeča stranka.
- 42 V zadevi, v kateri je bila izdana sodba, ki se izpodbija s to pritožbo, je Splošno sodišče za ugotovitev, da bi moral G. Haswani v vlogi za prilagoditev tožbe navesti prilagojene razloge in trditve, v točkah od 41 do 47 izpodbijane sodbe navedlo le, da so se pravni okvir v zvezi z omejevalnimi ukrepi in zlasti merila za uvrstitev zadevnih strank na zadevne sezname od vložitve prvotne tožbe spremenili in da je bila v aktih, izpodbijanih z drugo prilagoditveno vlogo, med drugim upoštevana ta sprememba, ne da bi raziskalo, ali med posamičnimi razlogi proti G. Haswaniju v aktih, izpodbijanih s tožbo, torej v aktih z dne 6. marca 2015 in Izvedbeni uredbi 2015/828, in razlogi, navedenimi proti njemu v aktih, izpodbijanih z drugo prilagoditveno vlogo, torej v aktih z dne 27. maja 2016 v povezavi z akti z dne 12. oktobra 2015, obstaja bistvena razlika.
- 43 S tem Splošno sodišče ni opravilo preizkusa iz točke 38 te sodbe.
- 44 Iz navedenega izhaja, da je treba točko 1 izreka izpodbijane sodbe razveljaviti.

Tožba pred Splošnim sodiščem

- 45 V skladu s členom 61, prvi odstavek, Statuta Sodišča Evropske unije lahko Sodišče, če odločbo Splošnega sodišča razveljavi, samo dokončno odloči o zadevi, če stanje postopka to dovoljuje, ali pa jo vrne v razsojanje Splošnemu sodišču.
- 46 Ker je Splošno sodišče kot nedopustno zavrglo drugo vlogo za prilagoditev tožbe, ne da bi opravilo preizkusa iz točke 38 te sodbe niti v zvezi s tem zaslišalo stranke, Sodišče meni, da stanje postopka ne dovoljuje, da bi samo odločilo o zadevi.

Stroški

- 47 Ker se zadeva vrne v razsojanje Splošnemu sodišču, se odločitev o stroških pridrži.

Iz teh razlogov je Sodišče (prvi senat) razsodilo:

- 1. Točka 1 izreka sodbe Splošnega sodišča Evropske unije z dne 22. marca 2017, *Haswani/Svet* (T-231/15, neobjavljena, EU:T:2017:200), se razveljavi.**
- 2. Zadeva se vrne v razsojanje Splošnemu sodišču Evropske unije.**
- 3. Odločitev o stroških se pridrži.**

Podpisi